

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a členov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Štefana Harabina v trestnej veci vyžiadanej osoby **T. F.**, v konaní o európskom zatýkacom rozkaze, o vzatí vyžiadanej osoby do predbežnej väzby, na neverejnom zasadnutí konanom 20. septembra 2016, o sťažnosti vyžiadanej osoby proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. augusta 2016, sp. zn. 5 Ntc/13/2016, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť vyžiadanej osoby **T. F. sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 25. augusta 2016, sp. zn. 5 Ntc/13/2016, podľa § 15 ods. 1, ods. 2 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EZR“) na návrh prokurátorky Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici z 25. augusta 2016, sp. zn. KPtm 61/16/6600-15, rozhodol tak, že

vzal slovenského štátneho občana **T. F.**, nar. **X. v R.**, trvale bytom **T.**, toho času bytom **T., P.**, do predbežnej väzby s tým, že táto začala plynúť dňa 23. augusta 2016 o 15.50 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť **T. F.**, ktorý ju prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Mgr. Ivany Švarcovej dodatočne odôvodnil.

V písomnom odôvodnení sťažovateľ uviedol, že o svojom trestnom stíhaní v Rakúskej republike nemal vedomosť, úradná pošta mu nebola zasielaná, pričom poštu preberá. Zdržiava sa v mieste trvalého bydliska a má aktívnu živnosť v Rakúsku. Stará sa o chorého otca, ktorý je onkologickým pacientom, a sám má poškodený zrak, má diagnostikovaný šedý zákal. Dňa 28. septembra 2016 je objednaný na operáciu oka v nemocnici v Banskej Bystrici, inak mu hrozí trvalá strata zraku. Európsky zatýkací rozkaz mu nebol doručený, prečítaný mu bol obsah jeho kópie a o skutočnostiach, pre ktoré má byť trestne stíhaný, sa dozvedel od konajúcej prokurátorky na výsluchu dňa 24. augusta 2016. Má za to, že s ohľadom na uvedené skutočnosti je jeho vzatie do predbežnej väzby neprimerane prísny rozhodnutím, zvlášť keď v jeho prípade ide o významný a rozsiahly zásah do existencie rodiny, keď na jeho starostlivosť a pomoc je priamo odkázaný jeho chorý otec a maloletá dcéra. Podľa jeho názoru absentuje akýkoľvek dôkaz o tom, že sa vyhýba trestnému konaniu v Rakúsku, resp. že tu nemá žiadne sociálne a pracovné väzby. Poukazujúc na to, že v Slovenskej republike nie je trestne stíhaný a je bezúhonnou osobou s rodinným zázemím, a zároveň zdôrazňujúc potrebu absolvovať operačný zákrok, navrhol nahradiť inštitút predbežnej väzby a naplniť účel konania o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu použitím primeraných opatrení a obmedzení pri zachovaní jeho osobnej slobody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený po preskúmaní veci zistil, že sťažnosť proti napadnutému rozhodnutiu je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a na zákonom určenom mieste.

Na základe podanej sťažnosti najvyšší súd preskúmal v rozsahu § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosť vyžiadanej osoby nie je dôvodná.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť ak nie je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zákona o EZR príslušný sudca rozhoduje o väzbe podľa § 15 až 17 uznesením. Proti rozhodnutiu o väzbe je prípustná sťažnosť, odkladný účinok má len sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu o prepustení osoby z väzby, ak súčasne bola podaná sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu súdu o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o EZR účelom predbežnej väzby je zabezpečiť prítomnosť zadržanej osoby na území Slovenskej republiky tak, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze, pokiaľ orgán štátu pôvodu, ktorý má záujem na jej vydaní, nepredloží originál európskeho zatýkacieho rozkazu s prekladom do štátneho jazyka, ak sa preklad vyžaduje.

Podľa § 15 ods. 2 zákona o EZR sudca krajského súdu je povinný do 48 hodín od prevzatia zadržanej osoby a od doručenia návrhu prokurátora na vzatie do predbežnej väzby túto osobu vypočúť a rozhodnúť o jej vzatí do predbežnej väzby alebo ju prepustiť na slobodu. Dôvodmi väzby podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní nie je pritom viazaný. Ak sudca rozhodne, že sa zadržaná osoba ponecháva na slobode, súčasne môže rozhodnúť o uložení primeraných opatrení alebo obmedzení na zabránenie, aby nedošlo k zmareniu účelu tohto konania podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní, ktorý sa použije primerane. Ak v čase rozhodovania o predbežnej väzbe nie je k dispozícii európsky zatýkací rozkaz, sudca krajského súdu rozhoduje na návrh prokurátora, ku ktorému je pripojený záznam podľa § 3 písm. l).

Podľa § 15 ods. 3 zákona o EZR na konanie podľa odseku 1 je príslušný krajský súd, ktorému prokurátor príslušný podľa § 11 predložil návrh na rozhodnutie o predbežnej väzbe.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že krajský súd rozhodol o predbežnej väzbe T. F. na podklade návrhu prokurátorky Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici z 25. augusta 2016, sp. zn. KPtm 61/16/6600-15, ktorá podaný návrh odôvodnila tým, že 08. augusta 2016 bol na občana Slovenskej republiky T. F. vydaný európsky zatýkací rozkaz Š., Rakúska republika, pod číslom 2 St 140/16y, za účelom jeho vydania do Rakúskej republiky na trestné stíhanie za trestný čin krádeže vlámaním podľa § 127 a iné Trestného zákona Rakúskej republiky, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že za použitia hasáka a 3 skrutkovačov násilím otvoril trezor v detskej izbe v dome R. E., ktorých bol opatrovateľom v období od 15. júna 2016 do 17. júna 2016, zatiaľ čo pán E. bol v nemocnici, a odcudzil z trezora peniaze v celkovej hodnote 95.000,- Eur. Vyššie uvedené nástroje z vlámania a použité rukavice boli nájdené v izbe T. F..

T. F. bol 23. augusta 2016 o 15.50 hod. v T. zadržaný príslušníkmi PPZ, odboru pátrania a kriminalisticko-technických činností Bratislava.

T. F. pri výsluchu pred sudcom rozhodujúcim o jeho vzatí do predbežnej väzby zotrval na svojich vyjadreniach z výsluchu pred prokurátorkou Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici, pred ktorou uviedol, že trestnej činnosti, za ktorú je stíhaný, sa nedopustil. V Rakúsku od júna 2016 opatroval pána R. E., po prevoze ktorého do nemocnice odišiel na Slovensko o deň skôr ako mu mal skončiť turnus, a do Rakúska sa už nevrátil, lebo od kolegýň, ktoré tiež opatrojú osoby v Rakúsku, sa dozvedel, že ho v Rakúsku obvinili z krádeže. Uviedol, že predtým asi rok robil opatrovateľa v Nemecku, pričom aj teraz plánoval ísť za prácou do Nemecka, kde si prácu zatiaľ nevybavil iba z dôvodu plánovanej operácie oka. Trvalý pobyt má evidovaný u rodičov, pričom cca 2 mesiace býva u priateľky na adrese, na ktorej nemá nahlásený prechodný pobyt. Na území Slovenskej republiky nie je zamestnaný ani evidovaný na ÚPSVaR ako nezamestnaný alebo sociálne odkázaný občan a na území Slovenskej republiky nepoberá ani žiadne príjmy. Žiadne príjmy nemá ani z Rakúska, kde má stále v platnosti živnosť. Žije z úspor a po Európe cestuje kvôli práci. Potvrdil, že si pred cca mesiacom kúpil ojazdené motorové vozidlo Ford Mondeo, na ktoré si zarobil v zahraničí. Pred sudcom navyše dodal, že keďže nič zlé nespravil, nepovažoval za potrebné ísť do Rakúska kvôli chýrom, ktoré sa o ňom šíria.

Sudca krajského súdu rozhodol o návrhu krajskej prokuratúry na vzatie T. F. do predbežnej väzby v rámci lehôt stanovených zákonom. Rovnako za zistených okolností (vydaný európsky zatýkací rozkaz, svojvoľný a predčasný odchod vyžiadanej osoby z Rakúska, vyhýbanie sa návratu do Rakúska z dôvodu zistenia, že došlo k obvineniu jeho osoby z krádeže, absencia stabilných pracovných a sociálnych väzieb, priznaný úmysel vycestovať za prácou z územia Slovenskej republiky) v súlade so zákonom rozhodol aj o jeho vzatí do predbežnej väzby, pretože v posudzovanom prípade boli na uvedený postup splnené zákonné podmienky uvedené v § 15 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 zákona o EZR, pričom dôvodmi väzby podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní nebol viazaný. Napadnuté uznesenie je odôvodnené zákonným spôsobom, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky z hľadiska účelu predbežnej väzby poukazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré si v celom rozsahu osvojil. K sťažovateľovým námietkam uvádza nasledovné:

Pokiaľ ide o námietku absencie akéhokoľvek dôkazu o vyhýbaní sa vyžiadanej osoby trestnému konaniu v Rakúsku, treba uviesť, že táto nie je opodstatnená. Takým dôkazom je samotné vyjadrenie vyžiadanej osoby počas výsluchu pred prokurátorkou krajskej prokuratúry i krajským sudcom, v zmysle ktorého sa do Rakúska nevrátil z dôvodu zistenia, že došlo k obvineniu jeho osoby z krádeže, čomu prispôbil aj svoje plány, keď sa rozhodol vycestovať za prácou do Nemecka. Uvedené skutočnosti svedčia o pretrvávajúcom úmysle vyžiadanej osoby sa aj naďalej vyhýbať trestnému konaniu v Rakúsku. Je preto dôvodná obava, že pokiaľ by bola táto osoba prepustená z predbežnej väzby (aj pri uložení primeraných povinností či obmedzení), mohlo by dôjsť k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze určitou formou obštrukčného konania, ktoré je jej vlastné.

V tejto súvislosti neobstojí ani argument sťažovateľa, spočívajúci v existencii rodinných väzieb na území Slovenskej republiky a nutnosti zabezpečiť starostlivosť o chorého otca a maloletú dcéru, keď z obsahu spisového materiálu vyplýva, že s rodičmi ani maloletou dcérou nežije v jednej domácnosti. Navyše, najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že práca vyžiadanej osoby v zahraničí (či už v minulosti alebo v budúcnosti) mu nepochybne taktiež neumožňuje poskytovať príbuzným každodennú osobnú starostlivosť. Vyžiadaná osoba je v súčasnosti bez stabilného zamestnania a žije z úspor, z ktorých zrejme plní aj svoju vyživovaciu povinnosť. Je evidentné, že v jej plnení tak môže pokračovať aj po svojom vzatí do predbežnej väzby.

Irelevantná je aj námietka sťažovateľa ohľadom jeho zdravotného stavu. Plánovaný operačný zákrok, nie je dôvodom na nevzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby, nakoľko tento môže byť v prípade potreby s príslušným zabezpečením vykonaný počas predbežnej väzby i v civilnom nemocničnom zariadení.

Základným účelom predbežnej väzby, ktorý je vymedzený legálnou definíciou citovaného ustanovenia § 15 ods. 1 zákona o EZR, je zabezpečiť prítomnosť zadržanej osoby na území Slovenskej republiky tak, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze, ktorým je vydanie vyžiadanej osoby do štátu pôvodu na trestné stíhanie, prípadne na vykonanie už uloženého trestu, pokiaľ orgán štátu pôvodu, ktorý má záujem na jej vydaní, nepredloží originál európskeho zatýkacieho rozkazu s prekladom do štátneho jazyka, ak sa preklad vyžaduje. Pri rozhodovaní o predbežnej väzbe preto súd nie je viazaný

dôvodmi väzby v zmysle § 71 Tr. por., ale rozhoduje výlučne s ohľadom na uvedený účel. Inštitút predbežnej väzby podľa § 15 zákona o EZR má iný charakter než väzba v rozsahu jej úpravy v štvrtej hlave prvej časti Trestného poriadku, keďže ide o pozbavenie osobnej slobody na základe článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na ktoré sa - na rozdiel od písm. c) tohto odseku – nevzťahujú práva podľa článku 5 ods. 3 citovaného Dohovoru, vrátane práva na prepustenie zadržanej osoby z predbežnej väzby, ktoré by bolo podmienené zárukou. Z dikcie účelu predbežnej väzby je zrejmé, že prípady, kedy súd nevezme zadržanú osobu do predbežnej väzby, sú výnimočné a vzťahujú sa najmä na situácie, keď je daný niektorý z obligatórnych dôvodov odmietnutia vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 23 ods. 1 zákona o EZR, prípadne existujú iné závažné okolnosti, a súčasne, že prepustením zadržanej osoby nehrozí zmarenie konania o európskom zatýkacom rozkaze. Posúdenie závažnosti jednotlivých okolností je pritom výlučne na zväžení rozhodujúceho súdu. Krajský súd vzhľadom na zistené okolnosti posudzovaného prípadu rozhodol o návrhu prokurátorky Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici správne a v súlade so zákonom.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 20. septembra 2016

JUDr. Martin P i o v a r t s y , v . r .
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Sylvia Machalová